

ADVIES

nr. 33

de dato

5 april 2011

Gelet dat de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, samengesteld krachtens art. 53 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna de WAP), B.S. 15 mei 2003, waarna de leden benoemd zijn door de Koning bij Koninklijk Besluit van 17 december 2003, B.S. 29 december 2003 als opdracht heeft advies te verstrekken, nemen

de vertegenwoordigers van de werknemers, de werkgevers, de pensioeninstellingen en de gepensioneerden, aangevuld door de deskundigen, volgend unaniem advies aan:

Hervorming van het begrip "uittreding" zoals voorzien in de WAP

1. Schets

Het begrip uittreding wordt gedefinieerd in artikel 3, §1, 11° van de WAP.

Van uittreding is sprake:

- In het geval van een ondernemingspensioen:
  - o bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst;
  - o bij de overgang van onderneming zonder overname van de pensioenverplichtingen door de overnemer.
- In het geval van een sectorpensioen: bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, tenzij een nieuwe overeenkomst wordt gesloten met een andere werkgever die onder het toepassingsgebied valt.

Uittreding is daarmee essentieel verbonden met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Behoudens in het geval van een overgang van onderneming zonder de overname van de pensioenverplichtingen, kan er geen uittreding plaatsvinden zonder dat de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd. Omgekeerd leidt de beëindiging van de arbeidsovereenkomst ook noodzakelijk tot de uittreding, tenzij de werknemer in het geval van een sectoraal pensioenstelsel in dienst treedt bij een andere werkgever uit de sector en uit hoofde daarvan bij het pensioenstelsel aangesloten blijft.

Het begrip uittreding is het referentietijdstip voor de vaststelling van de rechten van de aangeslotene en de verplichtingen van de inrichter en regelt op die manier de gevolgen van de beëindiging van de actieve aansluiting bij een pensioentoezegging:

- vaststelling van de verworven reserves en prestaties;
- vaststelling van de garantie (artikel 24 WAP);
- eventuele tekorten moeten worden aangezuiverd door de inrichter (artikel 30 WAP);
- mededeling van verworven reserves en prestaties en aanwendingsmogelijkheden (artikel 31 WAP);
- ter beschikking stellen van de reserves voor overdracht (artikel 32 WAP);
- recht op individuele voortzetting (artikel 33 WAP).

2. Probleem

Uittreding beoogt de gevolgen te regelen van de beëindiging van de actieve aansluiting en koppelt dit aan de beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Beëindiging van de arbeidsovereenkomst en beëindiging van de actieve aansluiting zijn echter verschillende situaties, die niet altijd samenvallen.

Zo worden situaties als uittreding beschouwd (wegens de beëindiging van de arbeidsovereenkomst) die eigenlijk niet (of niet noodzakelijk) geïmagineerd zouden moeten worden. Dat wil zeggen waarbij het niet de bedoeling is dat de actieve aansluiting ophoudt. Het gaat onder meer om de multiwerkgeverspensioentoezeggingen, waarbij de werknemer overgaat van één aangesloten werkgever naar een andere en eventueel: de multisectorpensioentoezeggingen.

Om aan deze problematiek tegemoet te komen heeft de Commissie voor Aanvullende Pensioenen een tekstvoorstel van wet geschreven dat hieraan tegemoet komt.

Hierbij moet opgemerkt worden dat het uitgewerkte voorstel van oplossing niet heel de problematiek rond uittreding regelt. Zo moet nog nagekeken worden wat de beste oplossing is voor de situaties die niet als uittreding worden beschouwd (doordat de arbeidsovereenkomst niet wordt beëindigd), terwijl de actieve aansluiting wel wordt beëindigd. Het gaat bijvoorbeeld om situaties waarbij men niet meer aan de aansluitingsvoorwaarden voldoet (bv. verandering van categorie of van technische bedrijfseenheid)) of wanneer een werkgever niet langer onder het toepassingsgebied van het sectoraal plan valt.

3. Oplossing

Het voorstel van oplossing bestaat erin dat men inrichters van aanvullende pensioenplannen toelaat een overdracht van rechten te organiseren. De overdracht houdt een schuldvernieuwing of novatie in zoals voorzien in de artikelen 1271 BW en volgende. Het gaat niet om de overdracht van een schuldvordering zoals voorzien in de artikelen 1689 BW en volgende.

De overdracht tussen inrichters wordt geregeld in een zogenaamde uittredingsovereenkomst. Deze overeenkomst neutraliseert de mogelijke negatieve gevolgen van de uittreding in hoofde van de aangeslotene. Voor de aangeslotene houdt de overdracht in dat er niets verandert aan zijn pensioentoezegging. Het lijkt derhalve alsof er niets gebeurt. Alle plichten van de eerste inrichter gaan via de overdracht over naar de tweede inrichter die instemt met de overname van de plichten. Alle rechten en plichten van de overdrager worden zo overgenomen door de tweede inrichter die de overnemer is. Alle rechten die een aangeslotene kon doen laten gelden ten opzichte van de overdrager vóór de overdracht blijven onverminderd geldig tegen de overnemer.

Doordat de overdracht de uittreding als het ware neutraliseert mag de aangeslotene geen enkel nadeel ervaren. Vandaar dat er ook geen tekorten mogen zijn op het ogenblik van de overdracht. Alle mogelijke tekorten moeten opgevangen zijn. De modaliteiten van de financiering van eventuele tekorten kunnen onderling worden geregeld door de inrichters. Een aangeslotene kan geen afstand van recht doen van het opvangen van een tekort. Hij mag een tekort derhalve niet dekken. De nietigheid van de overdracht is in deze zin absoluut.

Opdat het duidelijk zou zijn wat de rechten en plichten zijn van alle betrokkenen moeten de modaliteiten van een uittredingsovereenkomst vermeld zijn in het pensioenreglement. Dit moet natuurlijk in het pensioenreglement staan van zowel de overdrager als de overnemer. Een aangeslotene moet kunnen zien wat het doel van de overdracht is, wat de gevolgen ervan zijn, wie de betrokken inrichters zijn en hoe er over gecommuniceerd zal worden.

4. Tekstvoorstel: de uittredingsovereenkomst

In artikel 3, § 1, 11° van de WAP volgende tekst toevoegen:

"Er is echter geen sprake van uittreding in de voormelde omstandigheden in geval van toepassing van een uittredingsovereenkomst bedoeld in artikel 32bis."

Invoegen van een nieuw artikel 32bis waarin vastgelegd wordt wat de gevolgen zijn van een uittredingsovereenkomst, en hoe ze moet tot stand komen:

"§1. Verschillende inrichters kunnen een uittredingsovereenkomst sluiten, waarbij de gevolgen van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst voor de aangeslotenen worden opgeheven door de overname van alle rechten en plichten van een inrichter (overdrager) door een andere inrichter (overnemer). Alle rechten die een aangeslotene kon doen laten gelden ten opzichte van de overdrager vóór de overdracht blijven onverminderd geldig tegen de overnemer. Op straffe van nietigheid kan er geen afstand van recht zijn in hoofde van een aangeslotene in of ten gevolge van een uittredingsovereenkomst. De modaliteiten van de overdracht worden bepaald door de overdrager en de overnemer. De wijze en tijdstip van financiering van eventuele tekorten horen daartoe. Deze overdracht houdt in het bijzonder maar niet uitsluitend in dat er geen tekorten van de verworven reserves mogen zijn, noch tekorten ten opzichte van de garanties bedoeld in artikel 24.

§2. Op straffe van nietigheid moeten de modaliteiten van een uittredingsovereenkomst vermeld zijn in het pensioenreglement van zowel de overdrager als de overnemer. Het pensioenreglement vermeldt minstens:

- 1° het doel van de overeenkomst, met name de opheffing van de gevolgen van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst voor een aangeslotene;
- 2° de betrokken inrichters;
- 3° de wijze waarop de aangeslotenen op de hoogte worden gebracht van de toepassing van de uittredingsovereenkomst. Minimaal moet de aangeslotene in het jaar volgend op de overdracht zoals voorzien in §1, een duidelijke melding krijgen van de overdracht en dat deze overdracht op het vlak van de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst geen gevolgen meebrengt voor zijn pensioenrechten zoals beschreven in het pensioenreglement van de overdrager.
- 4° de pensioeninstelling(en)."

* * *